

Vitale biggen door juist vaccineren

Er wordt in de varkenshouderij veel gebruikgemaakt van vaccinaties. Maar is bekend welke rol ze spelen, waarom ze soms niet werken of het nodig is om ze te gebruiken en of ze worden ingezet bij biggen of juist bij zeugen? Een beknopte uitleg.

De rol van vaccins is samen te vatten in: een bescherming tegen infecties voor een optimale gezondheid van varkens. Dus ook iets wat de bigvitaliteit ondersteunt. Om jonge zuigende biggen te beschermen tegen bepaalde infecties, is het nodig om de zeugen te vaccineren zodat de biggen de afweerstoffen meekrijgen in de biest. Denk bijvoorbeeld aan geboortediarrée. Voor infecties die later een rol spelen moeten de biggen zelf gevaccineerd worden; vanaf vijf tot zes weken leeftijd speelt de bescherming door antistoffen vanuit de biest namelijk geen rol meer.

Kritisch zijn

Het is belangrijk om kritisch te zijn op welke vaccinaties worden ingezet. Vaccinaties tegen veel voorkomende ziekten waarvoor effectieve vaccins beschikbaar zijn zoals Parvo, Circo en



Mycoplasma hyopneumoniae zijn vaak nuttig om in te zetten bij zeugen of biggen. In andere gevallen is het verstandig om eerst te onderzoeken of de ziekten waartegen men wil vaccineren daadwerkelijk een rol spelen. Dat geldt bijvoorbeeld voor App, PIA of streptokokken. Om misverstanden te voorkomen is het belangrijk vaccinaties altijd toe te passen in overleg met uw dierenarts. Zet u veel vaccinaties in? Het moment van toedienen is dan belangrijk. Doe dit op één moment en wacht vervolgens minstens enkele weken voordat de volgende vaccinaties worden toegediend. Vaccineren met korte tussenpozen is niet gunstig voor de ontwikkeling van de afweer.

Vaccin lijkt niet te werken; hoe kan dat?

Als een vaccin niet lijkt te werken of zelfs ziekteverschijnselen lijkt te veroorzaken, zijn daar verschillende mogelijke oorzaken voor. Bij jonge biggen kan sprake zijn van een interactie met de antistoffen vanuit de biest. Het vaccin kan geneutraliseerd worden door die antistoffen waardoor het onwerkzaam is, maar waardoor tegelijkertijd ook de antistoffen opgebruikt worden. Dit verschilt sterk per vaccin. Als een dier kort voor de vaccinatie besmet is met de betreffende ziekteverwekker, zal de extra prikkeling van het immuunapparaat door het vaccin juist extra ziekteverschijnselen kunnen veroorzaken. Het lijkt dan of ze ziek worden van het vaccin.

Dieren kunnen een slecht functionerend afweerapparaat hebben door stress, ondervoeding of een bijkomende infectie. Dan werken vaccins ook minder goed. Het is verder bekend dat niet alle vaccins even effectief zijn. Van veel ziekteverwekkers bestaan uiteenlopende stammen. Als een andere stam van de ziekteverwekker rondgaat dan die in het vaccin zit, kan de effectiviteit tegenvallen (bijvoorbeeld bij griep, PRRS, Glässer of streptokokken-autovaccins).

Tot slot: een onzorgvuldige werkwijze bij het vaccineren kan de werking van vaccins negatief beïnvloeden, bijvoorbeeld als de houdbaarheidsdatum overschreden is. Het is belangrijk altijd te werken volgens de voorschriften van de fabrikant.